

Finansal piyasalarda risk iştahı pozitif seyrini sürdürüyor

Dün dalgalı bir seyir izleyen küresel riskli varlıklara olan talep günü yükselişle kapattı. Avrupa Merkez Bankası (ECB) faizleri beklentiler doğrultusunda artırırken, faiz artışlarının sona ermediği yönünde mesajlar verdi. ECB 2023 yılı için enflasyon tahminini yukarı, büyüme tahminini ise aşağı yönlü güncelledi. ECB Başkanı Christine Lagarde toplantı sonrası yaptığı açıklamalarda Temmuz ayında bir faiz artırımını çok olası gördüğünü ekledi. ABD’de Mayıs ayı ekonomik aktivite verileri ayrışan bir tablo ortaya koydular. Bu ortamda dün ABD 10 yıllık tahvil faizi 7 baz puan düşüşle %3,73’e gelirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 6 baz puan artışla %2,50’ye yükseldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler ve MSCI dünya geneli hisse senedi endekslerinin her ikisi de %0,9 arttı. Dolar endeksi %0,8 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,4 değer kazandı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %3,4 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %9,2 artış yaşandı. Altının ons fiyatı da %0,8 yükseldi.

Yurtiçi finansal varlıklara yönelik risk iştahı genelde pozitif bir seyir izledi. Dün Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK), Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında toplanırken, Cevdet Yılmaz toplantı sonrası yaptığı açıklamada yaşanan depremlerin yaralarını sararken, temel sorun olarak görülen enflasyonla mücadele konusunda etkin ve kararlı adımlar atılacağını söyledi. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz, 12. Kalkınma Planı’nı Ekim ayında TBMM’ye sunmayı planladıklarını, Eylül ayında da Orta Vadeli Program’ı kamuoyu ile paylaşacaklarını ekledi. Ayrıca dün, Hazine Mayıs ayı merkezi yönetim bütçe denge tablosunu, TCMB de Nisan ayı özel sektör yurt dışı kredi borcu verilerini açıkladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %2,5 ve %2,8 yükseldi. Ülke risk primi hafif artsa da TL cinsi tahvil faizleri geriledi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %1,0 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	23,66 ▲ 0,5%	BİST 100	5.495 ▲ 2,5%
TR 2Y	13,93 ▼ -7 bp	TR 10Y	17,52 ▼ -22 bp
DX	102,1 ▼ -0,8%	MSCI Dünya	2.966 ▲ 0,9%
Altın (ons, \$)	1.958 ▲ 0,8%	ABD 10Y	3,73 ▼ -7 bp
Brent (varil, \$)	75,7 ▲ 3,4%	Karbon (ton, €)	93,3 ▼ -0,1%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,5%
Euro/Dolar	1,0%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,9%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	0,4%
Dolar/Japon Yeni	0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,0%
Dolar/Brezilya Reali	-0,1%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,6%
Dolar/Rus Rublesi	-0,6%
Dolar Endeksi	-0,8%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	2,6%
MSCI Kuzey Amerika	1,2%
MSCI Dünya	0,9%
MSCI Asya Pasifik	0,9%
MSCI GÖÜ	0,9%
MSCI Avrupa	0,4%
MSCI GÖÜ Avrupa	0,4%
MSCI Latin Amerika	0,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Euro Bölgesi	TÜFE (aylık değişim)	Mayıs	0,3%	0,6%
ABD	Michigan Üniversitesi Güven Endeksi	Haziran	60,0	59,2

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde piyasalar dünden kalan eğilimler ve Japonya Merkez Bankası (BoJ) faiz kararı ile pozitif bir seyir izliyor. BoJ beklentilerle uyumlu biçimde hem politika faizi hem de getiri eğrisi kontrol programında bir değişikliğe gitmedi ve destekleyici para politikasını sürdürdü. Bugün küresel tarafta Euro Bölgesi Mayıs ayı enflasyonu nihai sonuçları ile ABD Haziran ayı Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi ön sonuçları izlenecek. Yurtiçinde ise TCMB Nisan ayı konut fiyat endeksi verilerini açıklayacak.

ECB beklentiler dahilinde politika faizlerini yükseltirken, gelecek toplantıda da artırıma gideceğinin sinyalini verdi. Dünkü toplantısında ECB, %3,25 olan depo faizini %3,50'ye, %3,75 olan temel refinansman faizini %4,00'a ve %4,00 olan marjinal fonlama faizini %4,25'e çıkardı. Karar sonrası yayımlanan açıklamada, enflasyonun gerilediğini, ancak uzun süre yüksek kalacağı öngörüsüne yer verildi. Geçmişteki faiz artırımlarının finansal koşulları sıkılaştırdığı, bu sayede enflasyonda düşüşün süreceği değerlendirildi. Bu faiz artırımının, fiyat baskısının hala güçlü olduğuna yönelik göstergeler ışığında yapılan güncellemeleri yansıttığını ifade etti. Bu gelişmeler ışığında daha öncesinde %5,3 olan 2023 enflasyon beklentisi %5,4'e, %2,9 olan 2024 enflasyon beklentisi ise %3,0'a yükseltildi. 2023 yılı için büyüme beklentisi ise %1,0'dan %0,9'a, 2024 büyüme tahmini ise %1,6'dan %1,5'e çekildi. ECB Başkanı Christine Lagarde enflasyonla mücadele konusunda alınacak yol olduğunu ve işlerinin bitmediğini belirtirken, faiz artırımlarına ara vermenin tartışılmadığını ve Temmuz'da faiz artırımının çok olası olduğunu söyledi.

BoJ destekleyici para politikası duruşunu korudu. Beklendiği gibi BoJ, politika faizini -%0,1 ile negatif bölgede tutmaya devam ederken getiri eğrisi hedefini %0'da sabit tuttu. Enflasyonun bu yıl içinde yavaşlayacağı tahmini korunurken, kırılgan bir ekonomik toparlanmayı desteklemeye odaklanıldığı vurgulandı.

ABD Mayıs ayı ekonomik aktivite verileri ayrışan bir tablo çizdi. Mayıs ayında perakende satışlar aylık bazda %0,1 gerileyeceği beklentilerini aşarak %0,3 yükseldi. Sanayi üretimi ise %0,1 artacağı tahminlerinin aksine %0,2 daraldı.

Merkezi yönetim bütçe performansı Mayıs'ta karışık bir tablo çizdi. Tahakkuk bazlı sonuçlar nakit gerçekleştirmelerle karşılaştırıldığında gelirlerde ve faiz dışı giderlerde aşağı yönlü, faiz giderlerinde ise yukarı yönlü ayrıştı. Bu sonuçlarla toplam gelirler Mayıs'ta yıllık bazda %72,9 artarak 549,4 milyar TL olurken, toplam giderler %147,7 artışla 430,5 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece 2022 Mayıs'ta 144,0 milyar TL olan genel bütçe fazlası 2023'ün aynı ayında nakit gerçekleştirmelerin işaret ettiğinin altında kalarak 118,9 milyar TL oldu. Aynı dönemde, tahakkuk bazlı faiz giderleri yıllık bazda %473,4 artarken, faiz dışı fazla yine nakit gerçekleştirmelerin işaret ettiğinin altında geldi. Ancak faiz dışı fazla yıllık bazda iyileşme gösterdi ve 161,9 milyar TL'den 221,6 milyar TL'ye yükseldi. Gelirler tarafında yine vergi dışı gelirlerin performansının sınırlı kaldığı görülürken, vergi kalemlerinde ayrışan performanslar sürdü. Giderler tarafında ise yüksek faiz giderinin yanında borç verme ile mal ve hizmet alımı dışındaki faiz hariç kalemlerdeki hızlı artışlar dikkat çekti.

TCMB özel sektörün yurtdışından sağladığı kredi borcu Nisan ayı verilerini yayımladı. Buna göre, Nisan itibarıyla özel sektörün yurtdışından temin ettiği uzun vadeli kredi borcu Mart ayına göre 0,1 milyar dolar azalışla 147,6 milyar dolara indi. Veriler, kalan vadeye göre incelendiğinde, Nisan itibarıyla 1 yıla kadar vadesi olan borcun ana para ödemelerinin toplam 40,7 milyar dolar seviyesinde olduğuna işaret etti.

9 Haziran haftasında TCMB rezervlerinde ayrışan bir tablo ortaya çıktı. 9 Haziran'da biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda 0,2 milyar dolar düşerken, döviz rezervleri yaklaşık 0,4 milyar dolar geriledi. Böylece brüt rezervler 0,7 milyar dolar azalışla 99,8 milyar dolara inerken, net rezervler 2,5 milyar dolar artışla -3,2 milyar dolar oldu.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi altı haftanın ardından pozitifte döndü. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 9 Haziran'da biten haftada 261,8 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alırken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 25,2 milyon dolar artırdılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 287,0 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapmış oldular. Son bir yıla bakıldığında yurtdışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS portföylerini sırasıyla yaklaşık 2,3 ve 0,6 milyar dolar azaltırken, toplamda yaklaşık 3,0 milyar dolarlık Türk finansal varlık satışı yaptılar.

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

9 Haziran'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 1,6 milyar dolar geriledi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,3 milyar dolar azalırken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 1,4 milyar dolar geriledi. 9 Haziran 2023 itibarıyla YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %13,8 azalarak 208,4 milyar dolar oldu.

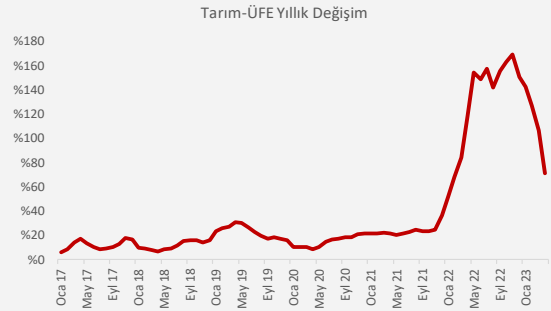
Avrupa Birliği Copernicus İklim Değişikliği Servisi'nin (C3S) açıklamasına göre Haziran başı için ortalama sıcaklık rekoru kırıldı. Ayın ilk birkaç günü Sanayi Devrimi öncesi sıcaklığa kıyasla artışın 1,5 dereceyi bile geçtiği gözlemlendi. Artan sıcaklıkların, El Nino'nun etkilerinin hissedilmeye başlanması ile daha da hızlanması bekleniyor. Uzmanların görüşü Haziran ayında sıcaklık rekorunun kırılacağı yönünde. ABD'nin Ulusal Okyanus ve Atmosfer Dairesi (NOAA) ise sıcaklık rekoru ihtimali konusunda daha ihtiyatlı ama bu yılın en sıcak 10 yıl arasında yer alacağı konusunda emin.

Kalkınma Gündemi

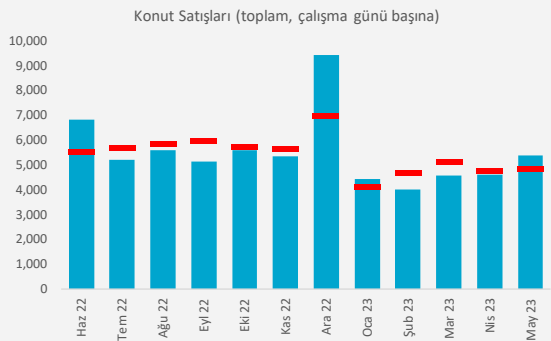
Şirket ve Sektör Haberleri

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) Mayıs ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla %50,8 arttı. Böylece yıllık artış hızının %169,5'e ulaştığı Kasım 2022'den bu yana yavaşlama bu ay da sürdü. Alt gruplar bazında en fazla yıllık artış %67,2 ile "Balık ve diğer balıkçılık ürünleri"nde görüldü. Onu %52,0 ile "Tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetler" ve %7,0 ile "Ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetler" takip etti.

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mayıs ayında 113 bin 276 konut satıldı ve satışlar bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %7,7 azaldı. Temmuz 2022'de başlayan yıllık bazda azalış bu ay devam etse de, azalış oranı geçtiğimiz aylara kıyasla daha sınırlı oldu. Çalışma günü başına konut satışları ise, geçtiğimiz yıl içinde dördüncü kez uzun dönem ortalamasının üzerine çıktı. İpotekli satışlar bu ay %6,3 gerilerken yıllık satışlar içindeki payı %18,6 olarak kaldı. Yabancılar satışları ise %46,88 daraldı ve toplam satışlar içinde yabancıların payı %2,8'e geriledi.

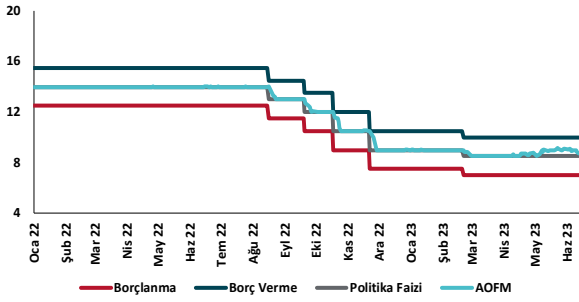
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) İcra Direktörü Fatih Birol, enerji krizinin devam ettiğini söyledi. Gelecek kışın sert geçip geçmeyeceği ve Çin'in sıvılaştırılmış doğal gaz talebi belirsizliği ortada iken enerji krizinin devam ettiğini belirten Fatih Birol, temiz enerji teknolojisi yatırımlarının bu yıl 1,7 trilyon doları geçeceğini ve sadece güneş enerjisine yatırımın dünyada petrol üretim yatırımlarını ilk kez geride bırakacağını hatırlattı. İcra Direktörü Birol, güneş enerjisi yatırımlarının 2030 yılından önce petrol ve doğal gazdaki toplam yatırımları geride bırakma potansiyeli olduğuna işaret etti. Fatih Birol ayrıca, temiz enerji dönüşümündeki hızlı sıçramada maliyetlerin düşmüş olmasının ve ülkelerin artık temiz enerjiyi enerji güvenliğine bir çare olarak düşünmelerinin etkili olduğunu ilave etti.

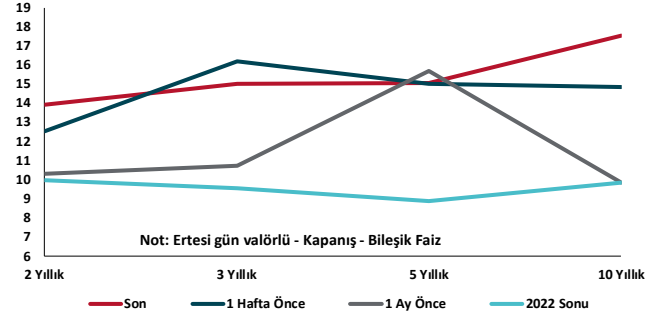
Şirket ve Sektör Haberleri

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres yenilenebilir enerjiye yatırım çağrısı yaptı. Genel Sekreter açıklamasında, petrol, doğal gaz ve kömürün ait oldukları yerde bırakılması gerektiğini ve yenilenebilir enerjiye yatırım yapılması gerektiğini belirtti. Bununla birlikte, mevcut politikaların sürmesi halinde bu yüzyıl sonunda küresel ısınmanın 2,8 derece artacağına öngörüldüğüne işaret etti. Genel Sekreter, küresel ısınmanın 1,5 derece ile sınırlandırılması için karbon emisyonunun %45 azaltılmasının ve ilk etapta fosil yakıt endüstrisinin harekete geçmesinin gerekliliğini belirtti.

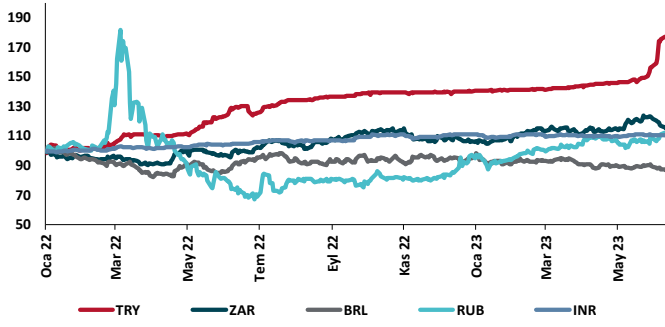
TCMB Faiz Koridoru

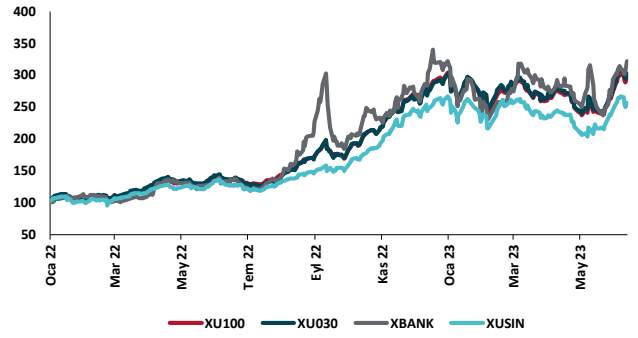
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

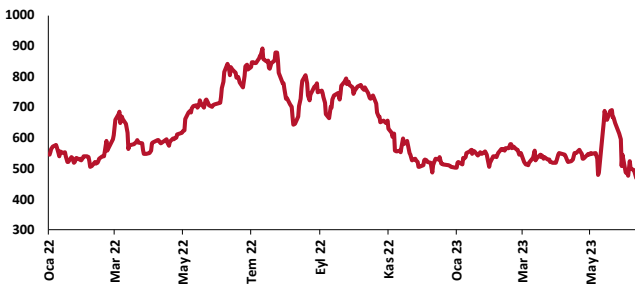
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

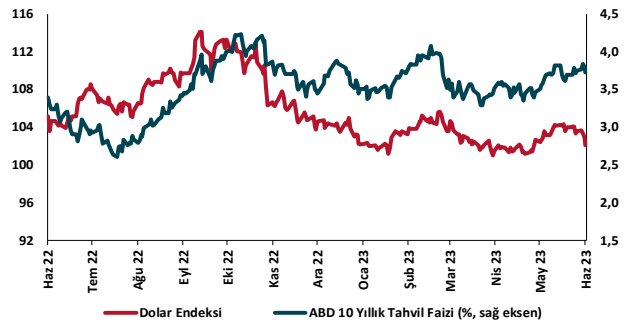
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

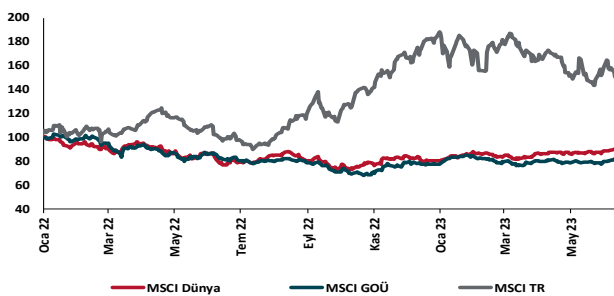
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

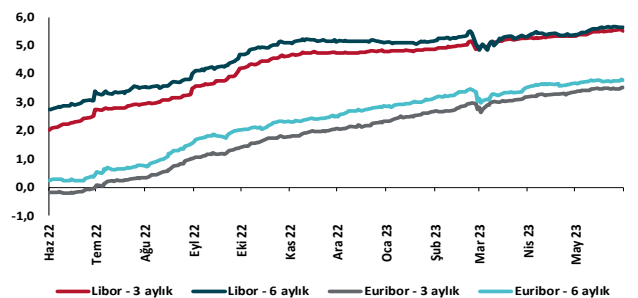
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.